

РАД-14.5
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 4581/13
28.08.2013. године
Б Е О Г Р А Д
Ул. Немањина број 9

РАД-14.5 отказ на иницијативу послодавца

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Боривоја Живковића, председника већа, Весне Мартиновић и Снежане Витошевић, чланова већа, у парници тужиле АА, коју заступа адвокат АБ, против тужене Народне банке Србије у Београду, улица Краља Петра број 12, ради поништаја решења о враћања на рад, одлучујући о изјављеној жалби тужиле против пресуде Првог основног суда у Београду 15 П1 бр. 4756/12 од 24.05.2013. године, донео је у седници већа одржаној дана 28.08.2013. године

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду 15 П1 бр. 4756/12 од 24.05.2013. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 15 П1 бр. 4756/12 од 24.05.2013. године одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи решење тужене донето под ознаком Гбр. 9081 од 08.09.2009. године и Гбр. 10398 од 13.11.2009. године и да се обавезе тужена да тужилу врати на рад и то на радно место које одговара њеној стручној спреми, знању и радном искуству, као и захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка.

Против ове пресуде тужиле је благовремено изјавила жалбу због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у границама

овлашћења из одредбе члана 372 ЗПП-а ("Службени гласник РС" бр. 125/04 и 111/09), а у вези одредбе члана 506 став 1 новог ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011), Апелациони суд у Београду, као другостепени суд је нашао:

- жалба је неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1,2,5,7 и 9 ЗПП-а, нити других битних повреда одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на њену правилност и законитост.

Према чињеничном утврђењу у поступку доношења ожалбене пресуде следи да је тужила била у радном односу код туженог на пословима вишег референта у седишту сектор за послове трезора, одсек централног трезора, да је правилником о систематизацији радних места Г бр. 7061 од 11.08.2009. године под редним бројем 11 у сектору за послове трезора, Одсеку централног трезора, у односу на радно место тужиле под редним бројем 8, број извршилаца са пет замењен са бројем извршилаца са 3, да је тужена 31.08.2009. године одлуком гувернера Народне банке Србије у прилог овога решавања вишка запослених на неодређено време у Народној банци Србије, да је у његовом садржају наведено да су услед технолошких, економских и организационих промена наступили разлози за престанком потребе за радом запослених, па и у сектору за послове трезора, у одсеку централног трезора, где су извршене организационе промене и централизација административних, техничких и канцеларијских послова, да су овим Програмом утврђени критеријуми и мерила за утврђивање вишка запослених и то резултати рада према нормативима и стандардима утврђеним чланом 3 Правилника о оцењивању запослених у Народној банци Србије (Г бр. 992 од 25.03.2005. године Г бр. 2412 од 06.06.2005. године), квалитет, сложеност и обим обављених послова, њихов ефекат, стручност иницијатива, креативност у извршавању послова, савесно, дисциплиновано, једноставност у обављању послова, преузимање одговорности и однос према другим запосленима, а ако најмање два запослена остварују једнаке резултате рада примењујући критеријум имовног стања запосленог, ако најмање два запослена остварују једнаке резултате рада имају једнако имовно стање, примењује се критеријум статуса самохраног родитеља или старатеља детета, а ако најмање два запослена остварују једнаке резултате по назначеним критеријумима примењује се критеријум број чланова уже породице, па потом дужина стажа осигурања, здравствено стање запосленог и чланова његове уже породице, ометеност детета у развоју, потпуна или делимична лишеност пословне способности пунолетног лица, друга хронична тежа обољења према оцени Завода за медицину рада, број деце на редовном или ванредном школовању, да су овим програмом утврђена и мерила за вредновање критеријума, а то је годишња оцена за 2008. годину, при чему предност има запослени са вишом оценом бројчано исказаном, да према картону оцена запослених за 2008. годину, следи и то:

-да према картону оцене запосленог за 2008. годину за АА1, која је распоређена на радном месту виши референт у одсеку централног трезора, сектор за послове трезора – седиште је утврђена оцена од 2,58-истиче се;

-да према картону оцене запосленог за 2008. годину за АА2, која је распоређена на истом радном месту је утврђена оцена за 2008. годину 1,98;

-да је из картона оцене за запосленог за 2008. годину за АА3 која је распоређена на истом радном месту утврђена оцена 2,60-истиче се;

-да је из картона оцене за запосленог за 2008. годину за АА4, која је распоређена на радном месту манипулант у групи, пријем отпрема вредности, сектор за послове трезора, утврђена оцена за ову запослену за 2008. годину 2,55;

-да из картона оцене за запосленог за 2008. годину утврђена оцена тужиље за 2008. годину 1,85, да је решењем СС, директора људских ресурса тужене Г бр. 9081 од 08.09.2009. године тужилји вишем референту у седишту сектор за послове трезора, одсек централног трезора престао радни однос код туженог са 09.09.2009. године, уз утврђење да се тужилји не може обезбедити обављање других послова у Народној банци Србије да има право на отпремнину у износу од 601.685,38 динара и да ће Народна банка Србије запосленој исплатити накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор за 2009. годину, најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа, да је тужилја изјавила приговор на ово решење, а да је решењем гувернера Народне банке Србије – тужене Г бр. 10398 од 13.11.2009. године одбијен предлог тужиље на решење тужене Г бр. 9081 од 08.09.2009. године и то решење је потврђено.

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге које у битном прихвата и овај суд, као другостепени у поступку њене жалбене контроле.

Наиме, према одредби члана 83 Закона о Народној банци Србије на права, обавезе и одговорности из радног односа примењује се Закон којим се уређује радни однос, а којим законом није другачије одређено. (Службени гласник РС” број 72/2003...), пошто одредбама Закона о Народној банци Србије другачије није прописано на ову тему, примењује се Закон о раду (Службени гласник РС” број 24/05...), па и на основу његове одредбе члана 2 став 1.

Према одредби члана 179 став 1 тачка 9 Закона о раду послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и у случају ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла и дође до смањења обима посла. У конкретном случају је дошло до смањења обима посла пошто је смањен број извршилаца на пословима вишег референта у седишту сектор за послове трезора, на којима је тужилја била распоређена (са пет извршилаца на три извршиоца).

Поред тога, применом критеријума из програма решавања вишка запослених на неодређено време у Народној банци Југославије и то примарно првородног критеријума резултати рада тужилја је имала најслабије резултате рада. Ти резултати рада су вредновани у складу са чланом 29 и 30 Правилника о оцењивању запослених у Народној банци Србије (Г бр. 8106 од 13. новембра 2008. године) према годишњој оцени за 2008. годину, како је то све прописано Програмом решавања вишка запослених на неодређено време код туженог. Наиме, тужилја је за 2008. годину имала оцену 1,85 задовољава, а остала три извршиоца која су остала на радном месту тужилје већу оцену. (АА1 је имала оцену 2,58-истиче се, АА5 1,98, а АА3 2,60-истиче се). Ради тога, у конкуренцији тужилја је применом назначених критеријума имала слабије

результате у односу на остала три запослена који су остали на назначеном радном месту. Ради тога били су испуњени услови да се тужила утврди као запослена за чијим је радом престала потреба и донесу оспорена решења. Ово утолико пре што није постојала могућност да се тужила распореди на друге послове.

Тачно је да првостепено решење није потписао гувернер НБС, али је то учинила СС, директор људских ресурса тужене, за шта је имала овлашћење Г бр. 8638 од 10.12.2008. године, па је на тај начин поступљено у свему у складу са одредбом члана 192 став 1 тачка 1 Закона о раду. Код изложеног нема основа ни за реституцију тужиле у њеним правима.

Неоснован је навод жалбе да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 4 ЗПП, и с тим у вези да је суд одлучио у предмету за који није стварно надлежан, већ суд друге врсте- управни суд. Када то тврди жалба занемарује одредбу члана 1 став 1 Закона о државним службеницима (“Службени гласник РС “ број 89/05...), којом нормом је прописано да се тим законом уређују права, обавезе и дужности државног службеника и поједина права и дужности намештеника, те његову одредбу члана 2 став 1 којом је прописано да је државни службеник лице чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе, судова и јавних тужилаштва, Републичкој јавног правобранилаштва, служби Скупштине, председника Републике, Владе Уставног суда и служби органа чије чланове бира Народна Скупштина или с њима повезаних општих правних информационаих, материјално финансијских, рачуноводствених и административних послова. Пошто по дефиницији из одредби члана 2 Закона о Народној банци, Народна банка Србије је централна банка Републике Србије и самостална и независна и подлеже надзору Народне Скупштине, а државни органи и организације као ни друга правна лица не могу угрожавати њену самосталност и независност следи да је погрешан закључак жалбе да је у овој правној ствари одлучивао стварно ненадлежан суд.

Код изложеног без значаја је и позивање жалбе на одредбу члана 132 став 2 Закона о државним службеницима, те на њену одредбу члана 171 став 1. правила *lex specialis* која су прописана правилником тужене односно Законом о Народној банци Србије, не могу занемарити назначене правне норме, па и правило из члана 83 Закона о Народној банци Србије да се на права, а у вези одговорности из радног односа, запослени примењује закон којим се уређују радни, ако овим законом није другачије одређено. Тако је посебна правна норма одредба члана 84 Закона о Народној банци Србије да је прописано да се пријем у радни однос, избор запослених, врши од стране гувернера, па је зато форма акта о заснивању радног односа и престанку радног односа решења а не уговор о раду. Те норме другачије прописују, али то не важи у односу на институт вишка, где норме Закона о народној банци Србије не садрже правила која дерогирају норме ЗОР у назначеном делу па се зато примењује назначени Закон о раду.

Правилно је првостепени суд утврдио да је АА4 засновала радни однос на радном месту манипуланта за послове трезора, а тврдња жалбе да је суд с тим у вези неосновано указао поверење исказу сведока СС1 занемарује да је

чињенично стање у овој парничној ствари правилно и потпуно утврђено на основу правилне примене члана 8 ЗПП. То што је АА4 засновала радни однос у истој јединици у којој је тужиљи престао радни однос правно је без значаја јер се не ради о истим пословима.

Нема покриће навод жалбе да је тужиља код тужене била запослена као државни службеник.

Правилно је и на закону засновано и решење о накнади парничних трошкова, јер се исто заснива на правилној примени одредбе члана 149 и 150 ЗПП (овде је тужба поднета 25.11.2009. године), што значи по тада важећем Закону о парничном поступку, па се по том закону мора и окончати, поштујући правила из члана 506 став 1 новог ЗПП.

Са изложеног, а на основу одредбе члана 375 ЗПП, а у вези члана 506 став 1 новог ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Боривоје Живковић

ДММ